

Oslo 1.09.14

Kulturdepartementet
postmottak@kud.dep.no

Deres ref: 14/2642-

1

HØRING GJENNOMGANG AV NORSK KULTURRÅD

Vi viser til høringsbrev 2.06.14 fra departementet med frist 1.09.14.

Norsk filmforbund takker for invitasjonen til å levere høringssvar.

Innledning

I forhold til Norsk kulturråds ansvarsområder og oppgaver er det særlig tre områder som har stor betydning for filmkunstnere; Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere, Fond for lyd og bilde, og Den kulturelle skolesekken.

Norsk filmforbund vil konsentrere vårt høringssvar om disse tre feltene og utover detteslutter vi oss til høringssvaret fra Kunstnernettverket og Utvalgets eget høringssvar

Oppsummering av Filmforbundets innspill

- Filmforbundet mener at det er svært viktig at Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere opprettholdes.
- Filmforbundet mener at det er svært viktig for kvaliteten på behandlingen av stipendsøknader at ordningen med stipendkomiteer oppnevnt av kunstnerorganisasjonene videreføres.
- Filmforbundet mener at dagens Fond for lyd og bilde fungerer etter hensikten, og at det i et maktspredningsperspektiv er viktig at Fond for lyd og bilde består som et alternativ til NFI og det regionale virkemiddelapparatet.

- Filmforbundet mener at sekretariatet for Den kulturelle skolesekken, DKS, flyttes til et nyopprettet nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen. Dette bør være en del av en generell styrking og videreutvikling av DKS.

Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere

Innledningsvis på dette punktet slutter vi oss til den klare anmodningen i høringssvaret fra Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere og fra Kunstnernettverket, om at Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere videreføres slik det er i dag.

Utover dette vil vi gi en kort redegjørelse for hvorfor fagfelleevaluering er så viktig på filmkunstområdet.

Filmkunst er på mange måter en kollektiv kunstform. Ikke bare henter filmen viktige elementer fra musikk, skuespillerkunst, billedkunst og litteratur. Filmkunsten er en kollektiv prosess bestående av manusforfatter, regissør, fotograf, med underliggende faggrupper, scenograf/produksjonsdesigner, og videre lyddesigner, klipper, med flere. Det er et stort kreativt team som ledes av regissøren, og hennes visuelle og innholdsmessige visjon for verket.

På bakgrunn av filmkunstens kollektive karakter er det derfor viktig at stipendkomiteen for filmkunstnere består av høyt kvalifiserte filmkunstnere fra de forskjellige fagområdene. En fotograf, en klipper, en produksjonsdesigner, og en lyddesigners blikk på et filmkunstnerskap er med andre ord like relevant som en regissørs blikk. I tillegg er det av avgjørende betydning at denne stipendkomiteen har realkompetanse i forhold til dokumentarfilm, animasjon, kortfilm og TV-drama.

Stipendkomiteen for filmkunstnere settes sammen av totalt 5 personer, som velges på årsmøtene i Norsk filmforbund og Norske filmregissører. Utvelgelsen av disse foretas av våre to organisasjoners valgkomiteer.

Det praktiseres selvfølgelig en armlengdes avstand mellom våre to forbund og stipendkomiteen, i den forstand at vi ikke vet noe om hvem som søker eller hvem som innstilles til stipend før listen offentliggjøres av Utvalget. Stipendkomiteens medlemmer innhenter heller ingen informasjon om hvorvidt søkerne er medlemmer i Norsk filmforbund eller Norske filmregissører. Forbundene er naturligvis med andre ord ikke involvert i stipendkomiteens behandling, utover at forbundssekretær Anne Grete Nafstad er stipendkomiteens sekretær, og har den løpende kontakten med sekretariatet for Statens kunstnerstipend.

Vi har mange års erfaring med Stipendkomiteen for filmkunstnere, og kan med hånd på hjerte si at det arbeidet som stipendkomiteen utøver er av meget høy faglig og etisk kvalitet.

Vår eneste innvending mot dagens ordning er vederlaget som gis fra KUD/Utvalget til arbeidet som Stipendkomiteen for filmkunstnere utfører. Dokumentasjonskravene til stipendkomiteens arbeid har økt betraktelig gjennom årene, og innføringen av det nye digitale søkeverktøyet har så langt også ført til betydelig mer arbeid for stipendkomiteens medlemmer og deres sekretær.

En viktig del av stipendkomiteens arbeid er å se et betydelig antall timer med film, og lese et stort antall manus, som følger som vedlegg til søknadene. Normalt bruker hvert av medlemmene i

Stipendkomiteen for filmkunstnere mer enn et månedsverk på sitt arbeid, inkludert en 3 dagers samling, og skriving av begrunnelser. Sekretæren bruker mellom et og to månedsverk.

Som små og relativt fattige forbund, har ikke Norsk filmforbund og Norske filmregissører økonomi til å betale anstendig lønn for det arbeidet medlemmene i stipendkomiteen utfører. Vi subsidierer allerede i dag stipendarbeidet med mer enn det beløpet som stilles til rådighet fra KUD / Utvalget, og selv om vi anvender hele vederlagsbeløpet fra KUD / Utvalget til lønn og arbeidsgiveravgift til medlemmene i stipendkomiteen, så får de en timelønn som ligger nærmere kr 50 enn kr 100 per time.

Vårt sterke ønske for ordningen er på denne bakgrunn at systemet med fagfellevurdering, der stipendkomiteens medlemmer velges av årsmøtene i Norsk filmforbund og Norske filmregissører, videreføres, men at vederlaget for arbeidet økes betraktelig, slik at det blir mulig å gi stipendkomiteens medlemmer anstendig lønn. Her må det tas med i vurderingen av filmkunstnere er «løsarbeidere», som lever fra prosjekt til prosjekt. Arbeidet i stipendkomiteen vil dermed kunne fortrenge inntektsgivende arbeid for disse.

Fond for lyd og bilde

Bakgrunnen for at Norsk filmforbund ønsker å opprettholde Fond for lyd og bilde er primært kunstnerens, herunder filmkunstnerens behov for flere steder å søke. Vi mener derfor at det er gode argumenter som taler for at Fond for lyd og bilde bør videreføres som et separat fond ut fra et maktspredningsperspektiv.

Innenfor vårt område er det Norsk filminstitutt, samt regionale filmsentre og fond, som forvalter offentlige tilskudd til audiovisuell produksjon. Fond for lyd og bilde derimot forvalter kompensasjonsmidler for lovlig privat kopiering. Vi ser ikke noen gode argumenter for at forvaltningen av statlige tilskudd og statens kompensasjonsmidler for lovlig privat kopiering skal samles hos en type forvalter.

Utviklingen de siste årene, som framkommer i undersøkelsene som Norwaco årlig får gjennomført om den lovlige privatkopiering i befolkningen, viser at kopiering av audiovisuelle verk er økende, på bekostning av andre verkstyper. Det kan derfor være behov for å vurdere fordelingsnøkkelen mellom de forskjellige fagutvalgene.

I og med at Fond for lyd og bilde er en integrert del av den lovbaserte kompensasjonen for lovlig privat kopiering, sammen med en individuell kompensasjonsordning som fordeles gjennom rettighetshaverorganisasjonen Norwaco, er det etter vår mening viktig at disse kompensasjonsmidlene forvaltes på en måte som sikrer at rettighetshavere innenfor audiovisuelt felt gis mulighet til å søke om midler fra denne kompensasjonspotten. Vi mener at dette ivaretas gjennom Fond for lyd og bilde på en hensiktsmessig måte, og ser ingen gode argumenter i utredningen som rokker ved dette.

Den kulturelle skolesekken

En ekspertgruppe for kunst og kultur i opplæringen ble nedsatt av Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet høsten 2013. Ekspertgruppen fikk i oppgave å komme med anbefalinger som skulle bidra til styrket og reelt samarbeid mellom kultur- og utdanningssektorer på alle nivå i arbeid med målgruppen barn og unge. Videreutvikling og styrking av Den kulturelle skolesekken var

sentralt i ekspertgruppens arbeid. I rapporten *Det muliges kunst* foreslår ekspertgruppen at Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet går sammen om å opprette et nasjonalt senter som knyttes organisatorisk til høyere kunstutdanning og lærerutdanning. Ekspertgruppen anbefaler at sekretariatet for Den kulturelle skolesekken flyttes til det nye senteret, og at Den kulturelle skolesekken og kulturskolens virksomhet blir sentrale oppgaver i senteret, som i tillegg skal arbeide med kvalitet og kompetanse i grunnopplæringen og talentarbeid.

Filmforbundet viser i denne sammenhengen til Kunstnernettverkets hørings svar til «Det muliges kunst», og vil sitere fra denne:

«Kunstnernettverket stiller seg meget positive til ekspertgruppens anbefaling om å opprette et nytt nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen og vi synes at de argumenterer godt og overbevisende for dette».

«... er vi veldig glade for ekspertgruppens anbefaling om å utvide porteføljen til den politiske styringsgruppen for DKS ved at den også skal omfatte kulturskolevirksomheten. Vi mener at det vil være et bra grep å se DKS og kulturskolevirksomheten i sammenheng.

Videre er vi svært positive til ekspertgruppens anbefaling om å utvikle og forankre DKS bedre i både utdannings- og kultursektor.

Kunstnernettverket mener at DKS på mange måter og områder har vært en suksess, både med tanke på å bringe kunstnere ut til barn og unge, med tanke på at den gir barn og unge mulighet til selv å arbeide med kunstneriske uttrykk, og med tanke på at det har blitt en viktig og kjærkommen jobbarena for kunstnere.

Vi mener at det er viktig at det nå jobbes systematisk med kvalitetsutviklingen i DKS, og at det statlige nivået i ordningen må bli mye tydeligere gjennom en klar ansvars plassering og et tydelig mandat, slik ekspertgruppen foreslår.

Kunstnernettverket vil også understreke at tilbudet gjennom DKS ikke må skje til fortregning av, i stedet for, eller som en erstatning for kunst- og kulturfagenes plass i den norske skolen»

.

Vennlig hilsen
Norsk filmforbund

Sverre Pedersen
forbundsleder

Lars Magnus Sæthre
daglig leder

Anne Grete Nafstad
forbundssekretær